

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalności)

Cyberbezpieczeństwo

Nazwa	Kultura bezpieczeństwa informacyjnego
Nazwa w j. ang.	Information security and safety culture

Koordynator	Dr Paulina Motylińska	Zespół dydaktyczny
		dr Paulina Motylińska
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Student w trakcie kursu poznaje znaczenie kultury bezpieczeństwa informacyjnego w zachowaniu bezpieczeństwa różnych podmiotów (państwa, organizacji, jednostki). Celem kursu jest zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności pozwalających na zrozumienie konieczności przygotowania człowieka do świadomego, racjonalnego, bezpiecznego i etycznego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym i cywilizacji cyfrowej.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Student potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia związane z kulturą bezpieczeństwa informacyjnego (m.in. kultura informacyjna, bezpieczeństwo informacji, bezpieczeństwo informacyjne, ekologia informacji, środowisko informacyjne, procesy informacyjne, kompetencje informacyjne i cyfrowe, manipulacja informacją, dezinformacja).	SC_W06 SC_W07
	W02. Student ma wiedzę na temat systemu informacyjnego i procesów informacyjnych oraz ich znaczenia w walce o przewagę informacyjną i bezpieczeństwo.	
	W03. Student zna zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji na poszczególnych etapach procesów informacyjnych.	
	W04. Student ma podstawową wiedzę na temat zarządzania informacją i kompetencji człowieka niezbędnych do efektywnego i bezpiecznego zarządzania informacją.	

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	<p>U01. Student potrafi dostrzec i scharakteryzować zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego związane z niskim poziomem kultury informacyjnej człowieka.</p> <p>U02. Student umie przeanalizować i scharakteryzować procesy informacyjne realizowane podczas przetwarzania informacji oraz wskazać warunki zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa procesów informacyjnych.</p> <p>U03. Student potrafi opracować i zastosować schemat badania poziomu kultury informacyjnej (w tym poziomu kompetencji informacyjnych i cyfrowych użytkownika informacji) w kontekście bezpieczeństwa.</p>	SC_U08

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	<p>K01. Student umie pracować samodzielnie i w grupie.</p> <p>K02. Student rozumie potrzebę zdobywania wiedzy i doskonalenia kompetencji w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa informacyjnego i rozwoju kultury informacyjnej.</p> <p>K03. Student akceptuje zasady etyczne podczas uczestnictwa w procesach informacyjnych.</p>	SC_K03

Studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	15	15									

Studia niestacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10										

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady online prowadzone na platformie Teams obudowane zostały prezentacjami multimedialnymi oraz filmami edukacyjnymi. W trakcie wykładów inicjowane są dyskusje na omawiane tematy.

Zajęcia audytorijne obejmują realizację grupowego projektu badawczego dotyczącego analizy poziomu kompetencji informacyjnych i cyfrowych oraz zachowań użytkowników informacji, wpływających na bezpieczeństwo, podczas realizacji procesów informacyjnych, np.

1. Poszukiwania informacji (w tym wyszukiwania informacji w Internecie)
2. Przechowywanie informacji (w tym gromadzenie, porządkowanie, usuwanie informacji)
3. Rozpowszechnianie informacji (w tym dzielenie się informacją np. w Internecie).
4. Ewaluacji jakości informacji i wykorzystania informacji

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Kolokwium pisemne	Inne
W01							x					X	
W02							x					X	
W03							x					X	
W04							x					X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
U03							X	X					
K01							x	X					
K02							x	X				X	
K03							x	X					

Kryteria oceny

Wykład:

- obecność na zajęciach (minimum 80% obecności)
- kolokwium zaliczeniowe (uzyskanie minimum 60% punktów)

Ćwiczenia (audytorium):

- obecność na zajęciach (minimum 80% obecności)
- wykonanie grupowego projektu zaliczeniowego

Uwagi

Treści merytoryczne

WYKŁADY

1. Wprowadzenie, podstawowe pojęcia w zakresie tematyki kultury informacyjnej w bezpieczeństwie (m.in. kultura informacyjna, bezpieczeństwo informacji, bezpieczeństwo informacyjne, infosfera, przestrzeń informacyjna, środowisko informacyjne, ekologia informacji, kompetencje informacyjne i cyfrowe, manipulowanie informacją, dezinformacja)
2. Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego (analiza bezpieczeństwa informacyjnego obejmującego zarówno perspektywę ochrony obiektu (informacji) przed zagrożeniami, jak i perspektywę niepowodowania zagrożeń przez sam obiekt (informację) – w tym np. informację niskiej jakości).
3. Kompetencje informacyjne i cyfrowe w społeczeństwie informacyjnym (standardy i modele kształcenia kompetencji informacyjnych i cyfrowych, znaczenie szkoleń użytkowników informacji, w tym np. pracowników organizacji, dla zachowania bezpieczeństwa, badanie poziomu kompetencji informacyjnych i cyfrowych, zadania edukacyjne).
4. Etapy procesu informacyjnego (m.in. fazy: gromadzenia, opracowania, przechowywania, transferu, przetwarzania, udostępniania informacji; zagrożenia dla transferu informacji).
5. Manipulacja informacją w kontekście bezpieczeństwa informacyjnego i kompetencje ewaluacji jakości informacji (manipulacja informacją i dezinformacja w środowisku informacyjnym)
6. Profilaktyka bezpieczeństwa informacyjnego (np. inicjatywy fact-checkingowe).

ĆWICZENIA

Analiza studenckich projektów badań kultury informacyjnej (poziomu kompetencji informacyjnych i cyfrowych oraz zachowań użytkowników informacji) w kontekście zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. Badania będą obejmowały analizę poziomu kompetencji użytkowników informacji w procesach informacyjnych, np.

1. Poszukiwania informacji (w tym wyszukiwanie informacji w Internecie)
2. Przechowywania informacji (w tym gromadzenie, porządkowanie, usuwanie informacji)
3. Rozpowszechniania informacji (w tym dzielenie się informacją np. w Internecie).
4. Ewaluacji jakości informacji i wykorzystania informacji

Omawiane będą aspekty teoretyczne (konceptje i teorie dotyczące danego procesu), wyniki badań empirycznych (wyniki badań przeprowadzonych przez studentów), wnioski i rekomendacje dotyczące usprawnienia danego procesu informacyjnego oraz zminimalizowania zagrożeń informacyjnych.

Wykaz literatury podstawowej

1. Batorowska H. (2021). *Kultura bezpieczeństwa informacyjnego w środowisku walki o przewagę informacyjną*. Wydawnictwo Libron, Kraków.
2. Babik W. (2014). *Ekologia informacji*, Wydawnictwo UJ, Kraków.
3. Wrzosek M. red. (2017). *Procesy informacyjne w obronności i bezpieczeństwie. Teoria i praktyka*, Akademia Sztuki Wojennej, Warszawa.
4. Wasiuta O. red., Klepka R. red. (2019). *Vademecum bezpieczeństwa informacyjnego*. Libron, Kraków tom 1-2 [wybrane hasła].
5. Batorowska H. (2018). *Indywidualne zarządzanie informacją zabezpieczeniem przed manipulacją w środowisku płynnej inwigilacji*. „Edukacja-Technika-Informatyka” nr 1, s. 135-143.
6. Modele i standardy kształcenia kompetencji informacyjnych i cyfrowych (np. Big6Skills, 7 Pillars of IL, DigComp).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Babik W. (2016). *Środowisko informacyjne człowieka*. W: *Nauka o informacji*, red. W. Babik. Wydawnictwo SBP, Warszawa, s. 61-88.
2. Batorowska H. red. (2015). *Kultura informacyjna w ujęciu interdyscyplinarnym. Teoria i Praktyka*, Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków. [wybrane teksty]
3. Raporty i badania dotyczące analizy poziomu kompetencji informacyjnych i cyfrowych, np. Batorski, D.; Płoszaj, A. (2012). *Diagnoza i rekomendacje w obszarze kompetencji cyfrowych społeczeństwa i przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu w kontekście zaprogramowania wsparcia w latach 2014-2020* [dok. elektr.]
https://www.researchgate.net/profile/Adam_Ploszaj2/publication/280494017_Diagnoza_i_rekomendacje_w_obszarze_kompetencji_cyfrowych_spoleczenstwa_i_przeciwdzialania_wykluczeniu_cyfrowemu_w_kontekście_zaprogramowania_wsparcia_w_latach_2014-2020/links/55b68b3e08ae9289a08bbccb.pdf [odczyt: 26.02.2023].
4. Lau, Jesús (2011). Kompetencje informacyjne w procesie uczenia się przez całe życie: wytyczne. IFLA (polska wersja SBP).
5. Cieślarczyk M. (2017). *Ekologia informacji, kultura informacyjna i kultura bezpieczeństwa informacyjnego w teorii i praktyce*, [w:] *Walka informacyjna. Uwarunkowania – Incydenty – Wyzwania*. H. Batorowska (red.) Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, s. 144-159.
6. Batorowska H., Klepka R., Wasiuta O. (2019). *Media jako instrument wpływu informacyjnego i manipulacji społeczeństwem*. Wydawnictwo Libron, Kraków.

Dodatkowa literatura będzie podawana na zajęciach.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2